

Lekcja 19

Temat: **Obraz romantycznej miłości**
– Adam Mickiewicz „Do M*”.**

Wybierz spośród podanych określeń te, które
najlepiej oddają cechy romantycznej
miłości pomiędzy kobietą i mężczyzną.

KTÓRY Z OBRAZÓW TRAFNIEJ ODDAJE IDEAŁ ROMANTYCZNEJ MIŁOŚCI. DLACZEGO?

JAN VAN EYCK, „PORTRET MAŁŻONKÓW ARNOI FINICH”

FRANCESCO HEYEZ, „ROCCA DI LIONE”

► ADAM MICKIEWICZ „DO M***”

- Precz z moich oczu!... posłucham od razu,
- Precz z mego serca!... i serce posłucha,
- Precz z mej pamięci!... nie tego rozkazu
- Moja i twoja pamięć nie posłucha.
-
- Jak cień tym dłuższy, gdy padnie z daleka,
- Tym szerzej koło żałobne rozłoczy, -
- Tak moja postać, im dalej ucieka,
- Tym grubszym kirem twą pamięć pomroczy.
-
- Na każdym miejscu i o każdej dobie,
- Gdzie z tobą płakał, gdzie się z tobą bawił,
- Wszędzie i zawsze będę ja przy tobie,
- Bom wszędzie część mej duszy zostawił.
-
- Czy zadumana w samotnej komorze
- Do arfy zbliżysz nieumyślną rękę,
- Przypomnisz sobie: właśnie o tej porze
- Śpiewałam jemu tę samą piosenkę.
-
- Czy grają w szachy, gdy pierwszymi ściegi
- Śmiertelna złowi króla twego matnia,
- Pomyślisz sobie: tak stały szeregi,
- Gdy się skończyła nasza gra ostatnia.

- Czy to na balu w chwilach odpoczynku
- Sidziesz, nim muzyk tańce zapowiedział,
- Obaczysz próżne miejsce przy kominku,
- Pomyślisz sobie: on tam ze mną siedział.
-
- Czy książkę weźmiesz, gdzie smutnym wyrokiem
- Stargane ujrzysz kochanków nadzieje,
- Złożywszy książkę z westchnieniem głębokim,
- Pomyślisz sobie: ach! to nasze dzieje...
-
- A jeśli autor po zawitej probie
- Parę miłośną na ostatek złączył,
- Zagasisz świecę i pomyślisz sobie:
- Czemu nasz romans tak się nie zakończył?...
-
- Wtem błyskawica nocna zamigocze:
- Sucha w ogrodzie zaszeleszczy grusza
- I puszczyk z jękiem w okno zalopocze...
- Pomyślisz sobie, że to moja dusza.
-
- Tak w każdym miejscu i o każdej dobie,
- Gdzie z tobą płakał, gdzie się z tobą bawił,
- Wszędzie i zawsze będę ja przy tobie,
- Bom wszędzie część mej duszy zostawił.

„Czy grając w szachy”

*Jak cień tym dłuższy,
gdy padnie z daleka,
tym szerzej
koło żałobne
roztoczy”*

Obrazy miłości

*„gdy zadumana w
samotnej
komorze do arfy
zblizysz
nieumyślnie rękę”*

*„czy książkę
weźmiesz, gdzie
smutnym wyrokiem
stargane
ujrzesz kochanków
nadzieje”*

*„Wtem błyskawica
nocna zamigoce (..)
i puszczyk z jękiem w
okno zatrzepoce...
pomyślisz sobie, że to
moja dusza”*

*„czy to na balu w
chwilach odpoczynku
siędziesz”*

Precz z moich oczu!... posłucham od razu,
Precz z mego serca!... i serce posłucha,
Precz z mej pamięci!... nie tego rozkazu
Moja i twoja pamięć nie posłucha.

Jak cień tym dłuższy, gdy padnie z daleka,
Tym szerzej koło żałobne roztoczy, -
Tak moja postać, im dalej ucieka,
Tym grubszym kirem twą pamięć pomrocz.

Na każdym miejscu i o każdej dobie,
Gdziem z tobą płakał, gdziem się z tobą
bawił,
Wszędzie i zawsze będę ja przy tobie,
Bom wszędzie cząstkę mej duszy zostawił.

Czy zadumana w samotnej komorze
Do arfy zbliżysz nieumyślną rękę,
Przypomnisz sobie: właśnie o tej porze
Śpiewałam jemu tę samą piosenkę.

Czy grają w szachy, gdy pierwszymi ściegi
Śmiertelna złowi króla twego matnia,
Pomyślisz sobie: tak stały szeregi,
Gdy się skończyła nasza gra ostatnia.

Jak miała na imię panna Wereszczakówna, którą
Adam Mickiewicz spotkał w Tuchanowiczach?

- ☐ Marlana
- ☐ Maria
- ☐ Maryla

**Czy to głos ukochanej, która chce się wyrzec
miłości, czy też samego poety, daremnie
usiłującego się wyzwolić z miłosnych okowów? Co
oznaczały wykrzyknienia?**

- a) nie pełnią w utworze żadnej istotnej funkcji.
- b) wyrażają uczucie niechęci i nienawiści osoby mówiącej.
- c) c) potęgują ekspresję wyznania osoby mówiącej.

**Dlaczego pamięć porównana jest do
długiego cienia?**

Jest to rozstanie w sferze:

- ☐ fizycznej
- ☐ duchowej

Podmiotem lirycznym w wierszu Do M* może być:**

- A) człowiek, który stracił ukochaną kobietę
- B) kobieta, która porzuciła ukochanego mężczyznę
- C) małżonek nieszczęśliwy z powodu rozstania z żoną

Który/która:

- D) rozmawia z ukochaną na temat spotkania.
- E) wyznaje swoje uczucia i obiecuje pamięci o wspólnych chwilach.

Czy to na balu w chwilach odpoczynku
Siedzisz, nim muzyk tańce zapowiedział,
Obaczysz próżne miejsce przy kominku,
Pomyślisz sobie: on tam ze mną siedział.

Czy książkę weźmiesz, gdzie smutnym wyrokiem
Stargane ujrzysz kochanków nadzieje,
Złożywszy książkę z westchnieniem głębokiem,
Pomyślisz sobie: ach! to nasze dzieje...

A jeśli autor po zawilej probie
Parę miłośną na ostatek złączył,
Zagasisz świecę i pomyślisz sobie:
Czemu nasz romans tak się nie zakończył?...

Wtem błyskawica nocna zamigoce:
Sucha w ogrodzie zaszeleszczy grusza
I puszczyk z jękiem w okno zalopoce...
Pomyślisz sobie, że to moja dusza.

Tak w każdym miejscu i o każdej dobie,
Gdziem z tobą płakał, gdziem się z tobą bawił,
Wszędzie i zawsze będę ja przy tobie,
Bom wszędzie cząstkę mej duszy zostawił

Opisz uczucia towarzyszące autorowi utworu. Zwróć uwagę na opozycję umysł – serce. Dzięki czemu autor osiąga swoistą nieśmiertelność?

Jaki nastrój dominuje w wierszu?

Znajdź w wierszu fragmenty opisujące myśli i uczucia ukochanej poety.

W co wierzy podmiot liryczny?

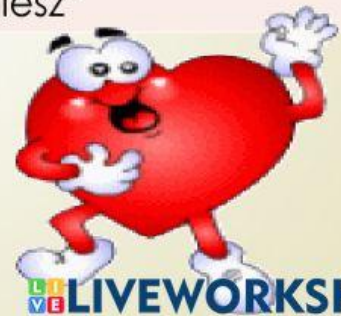
Środki artystyczne

*WYLICZENIA *PYTANIA RETORYCZNE *ANAFORY *EPIETY *METAFORY

Środek artystyczny	przykład
	Grubszym kirem
	Bom wszędzie częstkę mej duszy zostawił
	Precz z moich oczu... Precz z mego serca... Precz z mej pamięci...
	Czemu nasz romans tak się nie zakończył?
	„czy zadumana”, „czy grając w szachy”, „czy to na balu”, „czy książkę weźmiesz”

Zaznacz porwaną odpowiedź: Wiersz do
M... A. Mickiewicza to”:

- A. Sonet
- B. Ballada
- C. Oda
- D. tren

LIVEWORKSHEETS

Notatka:

Wiersz Adama Mickiewicza Do M*** to erotyk napisany w 1823 roku dla wielkiej, niespełnionej miłości poety - Maryli Wereszczakówny.

- Podmiot liryczny prowadzi „wymaginowany dialog” z ukochaną, bo wyobraża sobie rozmowę z kobietą, która odrzuciła jego uczucia:
 - *„Precz z moich oczu!... postucham od razu,*
 - *Precz z mego serca!... i serce postucha,*
 - *Precz z mej pamięci!... nie tego rozkazu*
 - *Moja i twoja pamięć nie postucha.”*
- Występujące w wierszu powtórzenia podkreślają bolesność chwili rozstania. Ucieczka nie jest rozwiązaniem, sprawia, że bohater jeszcze intensywniej myśli o ukochanej. Nie potrafi zapomnieć wspólnie spędzonych chwil.